

Rozhledy matematicko-fyzikální

Zdeněk Janout

Kraus, I.: FYZIKA v kulturních dějinách Evropy. Od Leonarda ke Goethovi

Rozhledy matematicko-fyzikální, Vol. 83 (2008), No. 4, [57]

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/146274>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 2008

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

Kraus, I.: FYZIKA v kulturních dějinách Evropy. Od Leonarda ke Goethovi.

Česká technika – nakladatelství ČVUT, Praha 2007

Od Leonarda ke Goethovi je druhý svazek čtyřdílné publikace FYZIKA v kulturních dějinách Evropy. Cílem autora je seznámit čtenáře s významnými objevy, vynálezy a životními osudy filosofů a přírodovědců od antiky až do konce 20. století, kteří svými myšlenkami a činy ovlivnili rozhodujícím způsobem vývoj evropské civilizace. První svazek *Starověk a středověk* byl vydán v roce 2006 a přibližuje čtenářům filosofy a myslitele z období antiky a středověku. Druhý svazek časově pokrývá období od 15. století do první poloviny 18. století. Tricet jedna kapitol je věnováno významným osobnostem období renesance, které výrazně rozšířily naše základní znalosti o přírodě. Mnozí z nich stáli u zrodu, či se stali zakladateli nových oborů přírodních věd. U každé osobnosti autor knihy uvádí soubor charakteristických výroků a myšlenek, které mají často platnost i pro současnost. Na tento svazek budou navazovat další dva, ve kterých budou popsány životní osudy přírodovědců od osmnáctého až do dvacátého století. Autorem tetralogie je univerzitní profesor Ivo Kraus, náš významný publicista v oblasti historie vědy a techniky.

Knihou *Od Leonarda ke Goethovi* pojednává o životě, názorech a díle významných učenců, kterými byli: Leonardo da Vinci, William Gilbert, Mikuláš Koperník, Tadeáš Hájek z Hájku, Giordano Bruno, Tycho Brahe, Johannes Kepler, Galileo Galilei, Georgius Agricola, Lazarus Ercker, Francis Bacon, René Descartes, Jan Marek Marků, Evangelista Torricelli, Otto von Guericke, Blaise Pascal, Robert Boyle, Christiaan Huygens, Robert Hooke, Isaac Newton, Gottfried Wilhelm Leibniz, Edmond Halley, John Harrison, Benjamin Franklin, Michail Vasiljevič Lomonosov, Johann Wolfgang Goethe. Kniha není pouhým vyprávěním o životě učenců, ale dokumentuje i prostředí, ve kterém žili, s kým se stýkali a spolupracovali. A tak se čtenář seznámí s historií saských měst Freibergu, Lipska, Schneebergu, Wittenbergu a Zwickau z pohledu rozvoje hornictví a vysokého školství, s univerzitami v Oxfordu, Cambridge, s Harvardskou univerzitou a s tím, čím je Harvard jedinečný a kdo je Aristoteles novověku a také se svatbou Martina Luthera i dalšími zajímavostmi. Mezi ně patří i výroky učenců, jako například: „Nejlepší ze všech učitelů je vlastní zkušenost.“ (Leonardo), „Příroda sama je skutečným učitelem pravého génia.“ (Leonardo), „Pozoruj a zaznamenej.“ (Tycho Brahe), „Kdekoli je hmota, provází ji geometrie.“ (Kepler).

Knihou je napsána čtivě a lze ji doporučit všem, kteří se zajímají o historii přírodních a společenských věd. Je rozšířením informací obsažených v učebnicích fyziky, přírodopisu a dějepisu středních škol. Text knihy je doplněn velice kvalitními obrázky a barevnými reprodukcemi. Samozřejmostí je jmenný rejstřík uvedený v závěru knihy. Náklad je 600 výtisků. Knihu je možné zakoupit či objednat v prodejné technické literatury ČVUT v Praze 6.

Zdeněk Janout